

Еколого-економічний підхід, до оцінки кінцевих результатів землеустрою та виробничої діяльності, повністю обґрунтований, так як сьогодні необхідність обліку екологічного впливу на природні ресурси загальною признана і стає складовою частиною оцінки ефективності природно-господарської діяльності та ведення інвестиційної політики.

Література:

1. Проніна О. В. Проблеми організації раціонального використання та охорони земель сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] / О. В. Проніна // Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Science, II(3), Issue: 18. – 2014. – Режим доступу : www.seanewdim.com
2. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування: монографія / А.М. Третяк. – Херсон: Грінь Д.С., 2012. – 440 с.
3. Земельний кодекс України від 03 січня 2016 р. [Електронний ресурс] // ВВР. - 2016. - № 34. - Ст. 96-106. – Режим доступу: akon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ КУРОРТНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ БЕРДЯНСЬК

Мошура М. В., студентка 6 курсу факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Яковчук О. В., канд. геогр. наук, доц. каф. туристичного та готельного бізнесу

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Туризм є дуже специфічна сферою сучасного буття людини, визиває є підвищену увагу активних представників будь якого соціуму, а туристична привабливість певної території (дестинації) є предметом уваги фахівців із різних сфер суспільної діяльності: економічної, політичної, наукової, освітньої.

Туристична дестинація – певна частина географічного простору-часу, яка є не просто місцем тимчасового перебування або подорожування туристів, володіючи усіма необхідними ресурсно-інфраструктурними та соціально-економічними елементами забезпечення туристичного процесу, а й також є концентратом, «фокус-точкою» туристичної уваги («полюсом конвергенції» туристичного потенціалу навколишньої території).

Метою даної роботи є дослідження додаткової туристичної спеціалізації типової курортної дестинації приморського типу – Бердянськ. Перш ніж перейти до аналізу оцінок видової спеціалізації (таблиця 1), необхідно зазначити певні дефінітивні аспекти:

Потенціал туристичної дестинації Бердянськ визначається сукупністю:

1) усіх ресурсних елементів природного і антропогенного походження в межах певного простору-часу туристичної дестинації, функціональне призначення яких спрямоване на задоволення різноманітного «спектру» туристських потреб,

привабливості для туристичних підприємств певного виду туризму.

Отже, аналізуючи оціночно-розрахункові дані із таблиці 1, можна зробити висновок, що крім очевидної пляжно-курортної приморської спеціалізації (оцінка = 48) і додаткового розважального сегменту (= 30), доволі перспективними є також екологічний туризм на територіях природно-заповідного фонду (= 25), активний водний туризм на морі (= 20) та відновлення традиційної бальнеогрязевої лікувально-оздоровчої спеціалізації (= 20), крім того перспективною є і розвиток гастрономічного, особливо еногастрономічного туризму (= 16).

Цікавим є розподіл туристичного потенціалу між власне курортом Бердянськ і його «оточенням» в зоні впливу:

Таблиця 1. Оцінка спеціалізації туристичної дестинації Бердянськ

Сегмент ринку туристичних послуг		K imp	Центр		Зона		Σ
№	Вид туризму:		Rdev. max=10	Rspec. =K*R	Rdev. max=10	Rspec. =K*R	
Рекреаційний сегмент:		25	10	62	7	39	101
1.1	Пляжний	8	4	32	2	16	48
1.2	Бальнео-спа	4	3	12	2	8	20
1.3	Розважальний	6	3	18	2	12	30
1.4	Круїзний	4					
1.5	Зелений	3			1	3	3
Пізнавальний сегмент:		20	5	24	7	27	51
2.1	Екскурсійний	6	1	6			6
2.2	Екологічний	5	2	10	3	15	25
2.3	Релігійний	3					
2.4	Етно-	2			2	4	4
2.5	Гастрономічний	4	2	8	2	8	16
Івентивний сегмент:		20	5	20			20
3.1	Культурні події	5	1	5			5
3.2	Спортивні події	5	1	5			5
3.3	Ділові події	4	1	4			4
3.4	Шопінг-туризм	4	1	4			4
3.5	Освітній туризм	2	1	2			2
Активний сегмент:		20	5	16	5	16	32
4.1	Вело-	5					
4.2	Водний	5	2	10	2	10	20
4.3	Авто-мото-	2	1	2	1	2	4
4.4	Вітрильний	2	2	4	2	4	8
4.5	Піший	6					
Екстремальний сегмент:		15	4	10	2	6	16
5.1	Гірський	6					
5.2	Морський	3	2	6	2	6	12
5.3	Підземний	2					
5.4	Повітряний	2					4
5.5	Ландшафтний	2					
Разом =		100		128		88	216

(укладено автором)

88 балів оцінки (40%) зосереджено поза територією самого курорту Бердянськ, що є доволі суттєвим фактором диверсифікації туристичних можливостей не лише Бердянська, а й усієї Азовської рив'єри України. Якщо ж порівнювати рівень розвитку туристичного ринку Бердянська з чорноморськими «конкурентами», наприклад Одесою (= 469) чи Херсонською рив'єрою (Залізний Порт – Лазурне – Скадовськ, = 275), очевидним є відставання Бердянська і переважно пізнавально-івентивному сегменті. Тоді як основні азовські «конкуренти» Арабатська стрілка та Кирилівка є практично співставними і аналогічними за туристичним профілем і оцінкою (= 216...230).

Підсумовуючи вище викладене, необхідно зазначити, що туристична диверсифікація традиційних курортних DESTИНАЦІЙ Азовського моря за рахунок сучасних тенденції у сфері екологічного, зеленого, активного туризму, зможе надати їм додаткового поштовху у розвитку і залученню інвестицій, створенню нових робочих місць, формування позитивного іміджу українських курортів за кордоном.

Література:

1. Отдых в Бердянске [Електронний ресурс] : Каталог туристичних пропозицій. – Режим доступу: <https://brd.ua/>
2. Стратегія розвитку туризму та курортів України на період до 2026 року [Електронний ресурс] // Урядовий портал : [офіційний веб-сайт]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>.
3. Туристичні DESTИНАЦІЇ : практикум : навч.-метод. посіб. для орган. аудит. і сам. роб. для студ. спец. 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» / Автор-упор. Яковчук О.В. – Харків: ХТЕІ КНТЕУ; «Цифра-Принт», 2018. – 96 с.
4. Visit Berdyansk [Електронний ресурс] : Городской туристический информационный сайт Бердянска. – Режим доступу: <http://visit-berdyansk.pp.ua/>.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Нос М. М., аспірантка 1 курсу спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
Філіпковська Л. О., канд. техн. наук, доц. каф. економіки та маркетингу

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

В сучасних нестабільних економічних умовах з високим динамізмом та невизначеністю факторів зовнішнього оточення все більшої актуальності набувають питання ефективного впровадження інноваційних проектів, як основної складової стратегічного розвитку територій.

Незважаючи на значне число наукових досліджень і публікацій в цій області, ряд ключових теоретичних аспектів розкритий не в повній мірі. Перш за все, економічна наука не виробила єдиного підходу до системного розгляду оцінювання інноваційної діяльності на рівні підприємства з урахуванням